

گزارش

چراشیراز فروشگاه‌ها به کارخانه‌ها بازمی‌گردد؟

افزایش شتابان قیمت لبنیات در هفته‌های اخیر موجب شده که حتی بسیاری از خانواده‌ها با دارآمد ثابت، ناچار به کاهش یا حذف لبنیات از سبد مصرفی خود شوند. نتیجه این فشار اقتصادی، کاهش تقاضا و بازگشت شیرهای فروش نرفته از فروشگاه‌ها به کارخانه‌هاست؛ پدیده‌ای که هم صدای مردم را زورآورده و هم زنگ خطری جدی برای سلامت جامعه و آینده تولید لبنیات است. افزایش بی سابقه قیمت شیر در هفته‌های اخیر، موجی از نارضایتی در میان مصرف‌کنندگان ایجاد کرده است. بسیاری از خانوارها به دلیل فشارهای اقتصادی و بالا رفتن هزینه‌ها، از خرید محصولات لبنی خودداری کرده یا میزان استفاده را کاهش داده‌اند. این افزایش قیمت که به علت مشکلات مختلفی از جمله افزایش هزینه‌های تولید، نوسانات قیمت خوراک دام و افزایش نرخ دلار ایجاد شده، فشار زیادی به بودجه خانوارها وارد کرده و منجر به تغییر عادات خرید مردم شده است. در همین راستا، بر اساس برخی خبرهای منتشر شده، شاهد بازگشت محصولات لبنی به واحدهای تولیدی و کاهش چشمگیر تقاضا در بازار هستیم. طبق آمار منتشر شده، سرانه مصرف لبنیات در ایران از حدود ۱۳۰ کیلوگرم در سال ۱۳۸۹ به حدود ۵۵ کیلوگرم در سال‌های اخیر سقوط کرده است؛ یعنی افتی حدود ۵۸ درصدی و در عین حال، وزارت بهداشت و رسانه‌های تخصصی حوزه سلامت می‌گویند ایرانی‌ها اکنون حدود ۹۰ کیلوگرم کمتر از سرانه جهانی لبنیات مصرف می‌کنند؛ شکافی که به طور مستقیم با سلامت استخوان، پوکی استخوان در سال‌های آینده و هزینه‌های درمانی گره می‌خورد. در این زمینه دیگر این عبرت دنیا شدیم که با تورم ۱۳۰ درصدی لبنیات در سه ماه، محصولات از فروشگاه‌ها به کارخانه‌ها بازمی‌گردند. بر اساس آخرین داده‌های مرکز آمار از تورم مصرف‌کننده، در آبان ماه تورم ماهانه به ۳.۴ درصد، تورم نقطه به نقطه ۴۹.۴ درصد و تورم سالانه نیز به ۴.۴۰ درصد رسید. با وجود این اعداد آمارهای بخش خوراک بسیار متفاوت است. در آبان ماه تورم ماهانه اقلام به ۴.۷ درصد، نقطه به نقطه به ۶۶ درصد و سالانه به ۶۶.۱ درصد رسیده که این مقدار در بخش خوراک به ترتیب ۳۷.۵، ۴۱.۲، ۲۰.۶ درصد بوده است. بررسی جز به جز داده‌ها نشان می‌دهد که تورم نقطه به نقطه شیر، پنیر و تخم‌مرغ به ۴۸.۶ درصد راتجربه کردند. در گفت‌وگویی که محمد فرید – سخنگوی اتحادیه فراورده‌های لبنی – با ایسا داشت نیز مطرح شد: با توجه به اینکه بیشتر خانوارهای ایرانی دارای درآمد ثابت هستند و حقوق آنها معمولاً سالی یک بار افزایش می‌یابد، افزایش قیمت‌ها موجب ایجاد ناترازی میان درآمد و هزینه شده است. این وضعیت منجر به کاهش مصرف لبنیات در جامعه می‌شود. این موضوع نه تنها از منظر اقتصادی، بلکه از نظر سلامت عمومی جامعه نیز نگران‌کننده است، زیرا کاهش مصرف لبنیات می‌تواند به بروز مشکلاتی مانند پوکی استخوان و کمبود جذب ریزمغذی‌ها بینجامد.

❖ افزایش ۵۲ درصدی قیمت شیر خام

وی به این نکته اشاره می‌کند که افزایش ۵۲ درصدی قیمت شیر خام، از ۱۳ هزار تومان به ۳۵ هزار تومان از درب دامداری، به افزایش قیمت لبنیات منجر شده است.

فرید توضیح می‌دهد که این افزایش قیمت، علیرغم میل صنعت لبنیات، اجتناب‌ناپذیر بوده است. علت اصلی این افزایش، مجموعه‌ای از عوامل اقتصادی و تولیدی است که شامل افزایش قیمت نفود، عدم تخصیص به‌موقع ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی برای واردات علوفه، مدرامی و بازرجه دامداران به بازار آزاد علوفه با قیمت‌های بسیار بالاتر می‌شود.

❖ فشار مضاعف به دامداران

به گفته سخنگوی انجمن لبنی ایران، علاوه بر این، بیماری تب بقیچه که برخی مناطق دامداری‌ها شیوع یافته و به کاهش تولید شیر خام دامن زده است، مزید بر علت شده و وضعیت را پیچیده‌تر کرده است. این عوامل در کنار یکدیگر، فشار مضاعفی به دامداران وارد کرده و در نهایت باعث افزایش قیمت شیر خام و به تبع آن، افزایش قیمت لبنیات در بازار شده است. فرید در ادامه به این نکته اشاره می‌کند که افزایش قیمت شیر خام با توجه به نقش حدود ۶۰ درصدی آن در قیمت تمام شده محصولات لبنی باعث افزایش حدود ۳۰ درصدی قیمت محصولات می‌شود که کارخانجات به دلیل جلوگیری از شوک قیمتی آنرا علیرغم زبانی که به شرکت‌های تولیدی وارد می‌کنند ترجیحاً عملی می‌کنند. با این شرایط می‌توان پیش‌بینی کرد که افزایش بیش از پیش قیمت محصولات لبنی در روزهای اخیر چندان دور از ذهن نخواهد بود.

❖ محدود کردن صادرات شیر خشک

افزایش قیمتی که علاوه بر دور شدن محصولات لبنی از سفره مردم موجب شدن اتوا حداهای تولیدی برای جبران ضرر به تولید شیر خشک صنعتی و صادرات آن روی آوردند و با این شرایط شاهد افزایش صادرات شیر خشک صنعتی بوده‌ایم. در این خصوص سخنگوی انجمن لبنی ایران به این نکته اشاره می‌کند، اخیراً تمهیداتی برای محدود کردن صادرات شیر خشک از طریق افزودن بر تعرفه صادراتی صورت گرفته است که قطعاً موجب توقف صادرات آن خواهد شد. به گفته فرید، نکته مهم در این رابطه بر هم خوردن توازن بین درآمد هزینه خانوار است که شرکت‌های تولید کننده را نیز با مشکل مواجه کرده به طوریکه از ابتدای سال جاری تاکنون برآورد می‌شود حدود ۱۰ درصد از سرانه مصرف لبنیات کاسته شده است.

❖ گلایه مردم از افزایش چند باره قیمت لبنیات

لبنیات تنها به آمار و ارقام محدود نشده و اثرات آن به‌طور مستقیم در زندگی روزمره مردم قابل مشاهده است. بسیاری از خریداران می‌گویند لبنیات که تا همین چند سال پیش جزو اقلام ثابت سبد خانوار بود، حالا به خریدی حداقلی و گاه حذف‌شده تبدیل شده است. بر اساس مشاهدات میدانی از فروشگاه‌ها، با وجود اینکه شیر و لبنیات از جمله کالای اساسی و لازم برای مصرف روزانه هستند اما این روزها خرید آن توسط مردم بسیار محدود شده است. صاحب فروشگاه گفت: «دیگر مردم همچون سابق از لبنیات استقبال نمی‌کنند و تا لحظه آخر امیدوار به فروش ماندمیم اما در نهایت مجبور م‌رجوع کالاها شدیم». در این میان مردم نیز از قیمت‌ها و تغییر روزانه قیمت گلایه داشتند، مادری در ساده‌ترین لحن و گفتار ممکن گفت: «امید داشتمیم با وجود بالا رفتن هزینه‌ها بچه در مدرسه که شیر توزیع می‌شود از این نظر حداقل تأمین شود، اما نشد! حالا هم که انقدر هر روز گران می‌شود که قدرت خرید پایین آمده بطور بخرم؟» یکی از شهروندان در گفت‌وگو با ایسنا می‌گوید: «قبلاً هر هفته شیر، ماست و پنیر می‌خریدیم، اما حالا فقط اگر خیلی ضروری باشد شیر می‌گیریم. قیمت‌ها آن قدر بالا رفته که مجبوریم از چیزهای مهم‌تر بزنیم.» مرد میانسالی که به همراه فرزندش برای خرید به فروشگاه آمده نیز با اشاره به تغییر الگوی مصرف خانواده‌ها می‌گوید: «حقوق ما ثابت است، اما قیمت لبنیات هر هفته تغییر می‌کند. وقتی دخل و خرج با هم نمی‌خواند، اولین چیزی که حذف می‌شود همین لبنیات است.» نگرانی‌ها تنها به وضعیت محدود نمی‌شود، برخی خانواده‌ها از تبعات سلامت این وضعیت و این نگرانی می‌کنند.

آرمان ملی

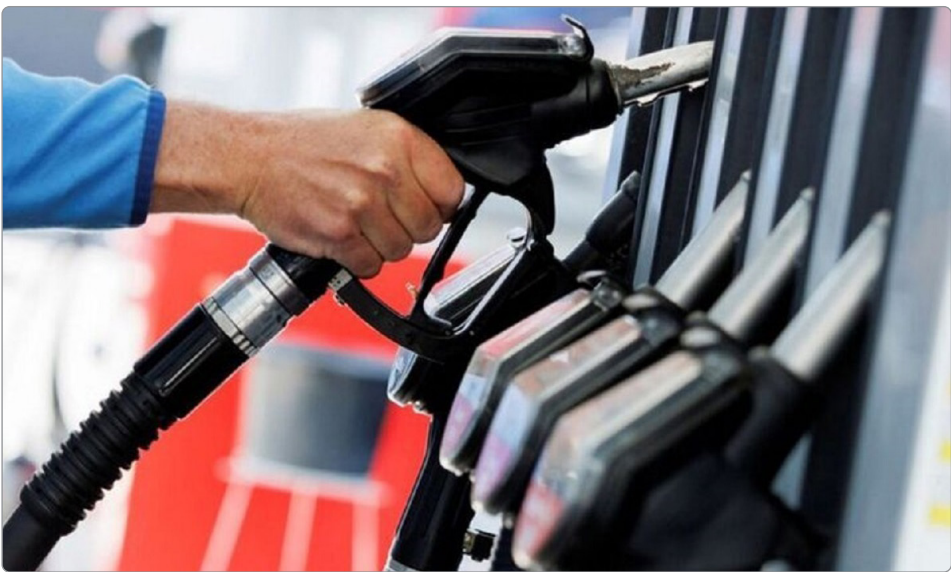
یکشنبه

۰۹ • ۰۴ • ۱۴۰۳

۲۳ جمادی الثانی ۱۴۴۷ / ۱۴ دسامبر ۲۰۲۵

«آرمان ملی» از اجرای طرح جدید بنزینی دولت گزارش می‌دهد

عیارسنجی کارآمدی بنزین ۵ هزار تومانی

در نهایت باید گفت که فاصله قیمت دو هزار تومانی بنزین آنقدر تأثیری در تغییر

رفتار مصرف بنزین در جامعه نداشته باشد، و قطعاً اجرای طرح‌هایی چون

کارت انرژی می‌تواند گزینه جایگزین مناسبی در این خصوص باشد

صاحبان خودروها، به شکل عادلانه امکان دسترسی به یارانه‌های انرژی را ندارند و فقط بر اساس بهره‌مندی خود از درآمد و ثروت در اختیار، می‌توانند بیشتر یا کمتر از منابع انرژی آب، برق، بنزین و... استفاده کنند که البته حتماً در این میان طرح‌های اعمال شده در هر بخش فقط دهک‌های پایین جامعه را تحت فشار و محدودیت بیشتری می‌گذارد، در حالی که کارت انرژی می‌توانست به عنوان ابزاری برای توزیع عادلانه یارانه‌ها عمل کند، اما در عمل، بسیاری از مردم به دلیل عدم اطلاع‌رسانی کافی و عدم دسترسی به این کارت‌ها، از مزایای آن محروم ماندند و این موضوع باعث شده است که برخی از اقشار جامعه، به ویژه افراد کم‌درآمد، نتوانند به راحتی از یارانه‌های پنهان بهره‌مند شوند و این امر به نابرابری‌های اجتماعی دامن زده است. او افزود: برای حل معضل انرژی، ضروری است که مسئولان به دنبال راهکارهای جامع‌تری باشند. این راهکارها می‌تواند شامل: بهبود سیستم‌های نظارتی، افزایش شفافیت در مصرف و توزیع باشد که به نیازهای واقعی مردم توجه دارد و البته قطعاً باید اجرا با بررسی مشکلات اجتماعی در رفع آن نیز کوشا باشند تا در نهایت سیاست‌های انرژی و ایجاد یک سیستم کارآمد و عادلانه برای توزیع یارانه‌ها، بتوانیم به بهبود شرایط زندگی مردم و افزایش رضایت اجتماعی برسیم.

❖ سهمیه دوگانه و تک‌سوز

او درباره تأثیر کاهش سهمیه بنزین خودروهای دوگانه یا تک‌سوز بر کاهش انگیزه برای گازسوز کردن خودروها با توجه به تأثیری که در کاهش آلودگی هوادارند گفت: بدیهی است که حذف یا کاهش سهمیه بنزین خودروهای دوگانه سوز و تک‌سوز، موضوعی است که می‌تواند تأثیراتی چند بر رفتار مصرف‌کنندگان و محیط زیست داشته باشد. اما در نهایت باید گفت که فاصله قیمت دو هزار تومانی بنزین آنقدر تأثیری در تغییر رفتار مصرف بنزین در جامعه نداشته باشد، و قطعاً اجرای طرح‌هایی چون کارت انرژی می‌تواند گزینه جایگزین مناسبی در این خصوص باشد. هرچند با حذف یا کاهش سهمیه بنزین، وابستگی به مصرف بنزین و مشکلات مربوط به واردات و توزیع آن نیز کاهش می‌یابد، اما این کاهش وابستگی باید به گونه‌ای انجام پذیرد که به نفع محیط زیست و سلامت عمومی باشد. در غیر این صورت، ممکن است تصمیمات اتخاذ شده به جای بهبود شرایط، به تشدید مشکلات منجر شود، بعلاوه اگر دولت به دنبال کاهش مصرف بنزین و تشویق به استفاده از سوخت‌های پاک‌تر است، باید سیاست‌های حمایتی و مشوق‌هایی برای افرادی که خودروهای دوگانه سوز دارند، در نظر بگیرد.

خواهند بود.

براساس اعلام وزارت نیرو، رئیس موسسه تحقیقات آب و وزارت نیرو ادامه داد: بخش قابل توجهی از بارش‌های پیش‌بینی شده در نوار مرزی آبی خلیج فارس اتفاق خواهد افتاد، بنابراین ممکن است شرایط برای فعالییت قایق‌رئان و شیلات ویژه باشد. کاویان پور درپاسخ به اینکه آیا با توجه به بارش‌های اخیر و پیش‌بینی‌های آتی احتمال جبران کم‌آبی ذخایر کشور وجود دارد نیز گفت: با توجه به اینکه کشور درگیر خشکسالی شدید در طول ۵ تا ۶ سال گذشته بوده هر بارشی برای کشور نعمت است. اما برای جبران کم‌آبی نیاز به ده‌ها بارش مناسب داریم. بنابراین همچنان نیازمند همدلی و همکاری در استفاده از منابع هستیم و امیدواریم تا همه کمک کنیم تا با هم همدلی، مودت و همراهی وزارت نیرو سایه ناترازی آب از کشور ما رفع شود.

محمدرضا کاویان پور:

کرد، اما بارش‌های اصلی ما با توجه به پیش‌بینی ورود سامانه‌های بارشی از روز دوشنبه از سمت دریای سرخ به کشور، در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه خواهد بود. همچنین از بعد از ظهر روز پنجشنبه نیز سامانه‌ای از جنوب کشور وارد خواهد شد که استان‌های فارس، بوشهر، کهگیلویه و بویراحمد و مناطقی از جنوب اصفهان، جنوب یزد و مناطق شرقی خوزستان و بخش‌هایی از چهارمحال را در بر خواهد گرفت. این سامانه در روز جمعه به سمت کرمان، خراسان و هرمزگان گسترش یافته و استان سیستان و بلوچستان را نیز در برمی‌گیرد. وی تأکید کرد: با توجه به شدت آورد‌های این سامانه احتمال وضعیت هشدار سیل در روزهای آینده برای استان‌های بوشهر، فارس، کرمان، هرمزگان، یزد، خراسان رضوی و خراسان جنوبی وجود دارد. همچنین استان‌های شمالی کشور شامل گیلان و مازندران در نواحی سواحل درگیر بارش‌های شدید

رئیس موسسه تحقیقات آب و وزارت نیرو با بیان اینکه علیرغم مناسب بودن این سامانه‌ها از نظر بارشی، به جز استان‌های ایلام و آذربایجان غربی بقیه استان‌ها در وضعیت منفی قرار دارند، افزود: به این حال استان‌های خراسان جنوبی و رضوی به ترتیب در وضعیت بارشی منفی ۹۹ و ۸۰ درصدی، یزد با بارش منفی ۹۴ درصدی، در استان‌های فارس، تهران و اصفهان منفی ۷۰ درصدی و در استان‌های قزوین، البرز و بوشهر نیز منفی ۶۰ درصد است.

وی تأکید کرد: علیرغم مناسب بودن این سامانه‌ها ورود آنها به کشور به جز تعدیل شرایط آب و هوایی کشور خیلی متمرکز نبوده و برای دستیابی به شرایط آبی پایدار به ده‌ها بارش به مانند آن نیاز داریم.

کاویان پور همچنین در خصوص پیش‌بینی بارش‌ها در هفته آتی نیز گفت:

در روز یک‌شنبه بارش‌های پراکنده‌ای را در سواحل دریای خزر مشاهده خواهیم

رئیس موسسه تحقیقات آب گفت: علیرغم مناسب بودن سامانه‌های بارشی هفته گذشته، به جز استان‌های ایلام و آذربایجان غربی بقیه استان‌ها به لحاظ آمار بارش‌ها در وضعیت منفی قرار دارند. محمدرضا کاویان پور – رئیس موسسه تحقیقات آب و وزارت نیرو – در خصوص وضعیت بارشی کشور در هفته گذشته با اشاره به ۲ هشدار جاری شدن سیل گفت: در هفته گذشته استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، کرمانشاه، کردستان، لرستان، خوزستان، آذربایجان غربی و چهارمحال بختیاری در وضعیت هشدار قرار داده شدند و میزان بارش‌ها در این استان‌ها بالای ۴۰ تا ۱۱۰ میلیمتر بود.

به گفته وی میزان بارش‌ها در استان‌های مازندران، تهران، فارس، مرکزی، گلستان و اصفهان ۱۰ تا ۲۰ میلیمتر و در استان‌های قم، یزد و خراسان نیز بین ۷ تا ۱۰ میلیمتر است.

درپچه

درآمد اصلاح قیمت بنزین صرف کالابرگ می‌شود

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: در دولت چهاردهم، هرگونه اصلاح قیمت بنزین فقط در جهت تقویت کالابرگ و حمایت معیشتی از مردم هزینه خواهد شد. احمد میدری با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای مقابله با فقر یکی از وظایف این وزارتخانه را تهیه گزارش‌های مستمر در این زمینه و ایجاد هماهنگی برای حل مسائل مرتبط با فقر دانست و گفت: یکی از گزارش‌های مهم درباره فقر خوراک و میزان کالری مصرفی دهک‌های مختلف بود که به دولت و مجلس ارائه شد و نتیجه آن، اختصاص بودجه‌ای حدود دو برابر دولت سیزدهم به کالابرگ در کمتر از یک سال بود. وی ادامه داد: از اسفند ۱۴۰۳ تا کنون، یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار کالابرگ الکترونیک در چهار مرحله توزیع شده که ۸۴ میلیون خانوار را پوشش داده است؛ این در حالی است که در کل دولت قبل، تنها ۴۳ میلیون خانوار از کالابرگ الکترونیک بهره‌مند شده بودند. میدری اظهار کرد: در هر مرحله بیش از ۲۰ میلیون خانوار کالابرگ الکترونیک دریافت کرده‌اند و مرحله پنجم نیز نهایی شده است، ضمن اینکه این رشد، در شرایط کاهش درآمد‌های ارزی و مالیاتی دولت محقق شده است.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، با اشاره به تغییر روش‌های توزیع کالابرگ الکترونیک اظهار کرد: تجربه نشان داده روش توزیع بسیار مهم است؛ در دوره‌های قبل میزان استقبال گاه به ۱۰ درصد هم نمی‌رسید اما اکنون این عدد به بیش از ۹۵ درصد رسیده است.

وی خاطرنشان کرد: نظرسنجی مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد بیش از ۸۵ درصد مردم از کالابرگ رضایت دارند. همچنین شاخص‌هایی مانند دسترسی به فروشگاه‌ها، اتصال به اینترنت و رفتار فروشندگان نیز رضایتی بالای ۷۰ درصد را نشان می‌دهد. نتایج نظرسنجی ایسپانیز همین واقعیت را تأیید می‌کند.

میدری درباره سیاست دولت در اصلاح قیمت بنزین ادامه داد: تأکید رئیس‌جمهور این است که به هدف، با توزیع منابع معیشتی مردم، هرگونه اصلاح قیمت فقط به کالابرگ اختصاص یابد. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، با انتقاد از شکاف‌های سیاسی موجود اضافه کرد: شکاف سیاسی در سطح بالا مانع از توزیع عادلانه منابع و رضایت عمومی می‌شود. حتی اصلاحات کوچک در صندوق‌های بازنگشتگی یا سیاست‌های انرژی با مقاومت‌های سیاسی روبه‌رو می‌شود، در حالی‌که هدف، با توزیع منابع و افزایش رفاه عمومی است. وی اصلاحات اقتصادی را به فیزیوتراپی تشبیه کرد و اذعان داشت: اصلاحات اقتصادی مانند جراحی نیست که یک‌باره تمام شود؛ فرآیندی تدریجی است که نیاز به همراهی و زمان دارد. درد شایع‌یک‌باره ایجاد شود، اما به تدریج از بین می‌رود. میدری درباره ادغام صندوق‌های بازنگشتگی نیز توضیح داد: ادغام صندوق بازنگشتگی کشوری و فولاد تنها تغییر هیأت مدیره نبود و اصلاحات واقعی نیازمند پیاده‌سازی ساختارها، معاونت‌ها و سامانه‌های اطلاعاتی است که زمان بر خواهد بود.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر گذر دولت چهاردهم اظهار کرد: یکی از ایده‌های بنیادین رئیس‌جمهور این است که همه بپذیریم در شرایط موجود سهم داریم؛ این «ما» یک‌مای جمعی است. مسئولیت وزیر، دانشگاهی، سهم‌گذار و شهروند متفاوت است، اما همه مسئول هستند.

به گفته میدری، تمرکز صرف بر پیدا کردن مقصر راه‌حل نیست و باید به اندیشه‌های رهایی بخش توجه کرد؛ از جمله «محل محوری» که بر افزایش مشارکت اجتماعی و حل مسائل از سطح محلات تأکید دارد. وی افزود: سال‌هاست منتظر نقاط عطف بزرگ با قهرمانان نجات‌بخش هستیم، در حالی‌که تغییر پایدار از مشارکت جمعی و اعتماد متقابل آغاز می‌شود.

نبض بازار

شاخص کل بورس وارد کانال ۳.۶ میلیون واحد شد

شاخص کل بورس تهران بارشد بیش از ۶۶ هزار واحدی در روز شنبه – ۲۲ آذرماه – به تراز ۳ میلیون ۶۲۸ هزار واحد افزایش یافت. شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات روز شنبه با افزایش ۶۶ هزار و ۸۹۰ واحد به تراز ۳ میلیون و ۶۲۸ هزار واحد رسید؛ شاخص هم وزن نیز ۱۵ هزار و ۶۲۱ واحد مثبت شد و به ارتفاع یک میلیون و ۱۶ هزار واحد صعود کرد. دو نماد فملی و فارس در مجموع ۲۰ هزار واحد در رشد شاخص بورس مؤثر بودند؛ نمادهای بانکی شامل وبلمت و وتجارت، خودرویی شامل خودرو و خسایا و فلزات اساسی شامل ذوب و فولاد به همراه داترا (نماد دارویی عرضه اولیه شده) که به جز وبلمت و رشد شاخص ۳۷ درصد رشد داشت، بقیه رشد مثبت ۳ تا ۲ درصد در ارزش سهام راتجربه کردند و نمادهای پرتراکش زیروز را تشکیل دادند. ارزش کل بورس تهران در کف کانال ۱۰.۸ هزار همت اسپندارزش معاملات دیروز ۱۷۴.۴ همت و خرد ۱۵.۴ همت بود.